

ህዝባዊ ምንቅስቃሴ ይኣክል

ብመንጽር ናይ ዘመኑ ውዕል

“Deal of the century”

ሓምሌ 04/2019 ረድኢ ክፍለ (ባሻይ)

ናይ ዘመኑ ውዕል “Deal of the century” ኣብ’ዚ እዋን’ዚ ናይ ገበትቲ ሓያላን ምንግስታት፡ ብፍላይ ሃጻያዊት ሕ/መንግስታት ኣመሪካ ምስ መሻርኽታ እትጥቀሙሉ ዘላ ሓድሽ ብልሓት ምስፍሕፋሕ መግዛእታዊ ስርዓት ኢዩ። ደሞክራሲ ኣብ ሓደጋ ክኣቱ ኸሎ ክኣ ብግህዶ ንሕበር ኣለና።

እዚ ጥበብ’ዚ ከብቲ ዝጸንሐ ናይ ገበትቲ ስልቲ፡ ማለት ኢድ ኣዙር መግዛእቲ (neo-colonialism) መሰረታዊ ፍልልይ ዘለዎ ኣይኮነን። እንተኹን ግን መልክዑ ቐይሩ ንፖለቲካዊ ነጻነት ናይ ዘይማዕበላ ሃገራት ዝነፍግ፡ ሰላሕታዊ ፖለቲካዊ ጎበጦ ኢዩ።

ብዝያዳ ንምብራህ፡ ንዓለም ለኻዊ ፖለቲካዊ ክሳድ ወይ ስትራቴጂ ተቐጻጻርካ፡ ውዲሉ ሓዲሩ ከም ቀደሙ ቍጠባዊ ምንጭታት ምግባት ኢዩ። ብተግባር ክርኣ ኸሎ፡ ጭውያ ፖለቲካዊ ነጻነት፡ ብቕጠባዊ ጥበራ ኣደናጊርካ ንሃገራት ስሉስ ዓለም፡ ወይ ንኣብ ምምዕባል ዝርከባ ሃገራት፡ ዘይነበረ ዶብ ምህንዳስ ወይ ኣልቦ ዶብ ከም ዝህልወን ጌርካ፡ ፖለቲካዊ እንታይነተን ከም ዝሃስስ ምግባር ኢዩ።

እዚ ኣሰራርሓ’ዚ ኣብ መንጎ እስራኤልን ፍልስጤምን ዝነበረን ዘሎን ፖለቲካዊ ጎንጸ፡ ዘይመልክዑ ሂብካ፡ ክንድዚ ቢልዮን ንትሕተ ቅርጻ ክንህበኩም ኢና ብማለት፡ ብቕጠባዊ ጥበራ ሓላይ ተመሲልካ፡ ንልዕላ ቅርጻ ምርማስ ዝዕላምኡ ኢዩ። እንሆ ክኣ መሬት ፍልስጤም ኣብ ትሕቲ እስራኤል ከም ዝኣቱ ንምግባር ላዕልን ታሕትን ክበሃል ከሎ፡ እንዕዘቦ ዘለና ግሁድ መረዳእታ ናይ’ዚ ዘለናዮ ግዜ ከይኑ’ሎ።

ናይ ዘመኑ ውዕል (Deal of the century) ግሎባላዊ ወይ ዓለም ለኻዊ ዕላማ ሃጻያውያን ከም ምኺኑ መጠን፡ ኣብ ፍልስጤም ጥራይ ተወሲኑ ዝተርፍ ስለዘይኮነ፡ ንዓና ንኤርትራውያን’ውን ኣረኻኺቡልና’ሎ ጥራይ ዘይኮነስ፡ ኣብ

ከምኡ ዝኣመሰለ ፖለቲካዊ ሕልኻልኻ ተቐይድና ንርከብ። ኣብ ዝርዝር ከይኣተና፡ ኤርትራ ሃገርና ኣብ ናይ ዶብ መጎተ ሸንኮለል ከም እትብል ምግባራን፡ ብኡ ጌሩ'ውን ዶብ ኣየድልን ናብ ምባል ምስግጋሩን፡ መሰረተ-ሓሳቡ ናይ ብዓል ኢሳያስን ዶክተር ኣብይን ከምዘይኮነ፡ ኣብ ኣስተብህሎ ናይ ኣቃላልሳና ክቕረጽ ኣለዎ።

እዚ ጥራይ ዘይኮነ፡ ብመሰረቱ ንኤርትራ ኩለንተንኣ ማለት ኩሉ ዓቕምታታ፡ ጉልበተ ዕዮኣን ምንጪ ማእቶታን ከም ዝበርስን ከምዝበታተንን ጌርካ፡ ናብ ጽግዕተኛ ከም እትቕየርን ብጎሬቤታ ከም እትቕንእ ድሕሪ ምግባር፡ ብቍጠባዊ ጥበራ፡ ጽርግያ ክንሰርሓልኩም፡ ምንገዲ ባቡር ክንዝርግሓልኩም፡ ኮታ ኩሉ ትሕተ-ቅርጻ ከነሓድሰልኩም ወዘተ... እንዳበልካ ንፖለቲካዊ መንነትና ምስራዝ፡ ተተሓሒዞም ዘለዉ ሽጦራ ገበትቲ ሓይልታት፡ ኣብ መዝገብ ቃልስና ቀዳማይ ዓንቀጽ ክሕዝ ይግባእ።

እዝን ወድ ኸምዝን ስለዝተገንዘቡ ኢዮም፡ ሓያሎይ ናይ ዘመኑ ሓሰብቲ (Think tanks) ምሁራን ፖለቲካዊታት፡ ነዚ ናይ ዘመኑ ውዕል (deal of the century) ክግምግሙ ኸለዉ፡ **“ብዘይ ፖለቲካዊ ሰምምዕ፡ ቍጠባዊ ውዕል ዝበሃል የለን”** **“There is no economic deal without political agreement”**. **ክብሉ ዝስምዑ ዘለዉ።**

እምብኣር ኤርትራ ሃገርና፡ ኣብ ከምዚ ዝኣመሰለ ወድዓዊ ኩነታት ተኸቢባ ስለ እትርከብ፡ ቃልስና ኣብ ፖለቲካዊ ሽቑረራ ኣትዩ፡ ከምቲ ኹሉ ግዜ ኣብ ብዙሕ ዓንቀጻተይ ዝብሎ፡ ፖለቲካዊ ዝምታ ከየጋጥመና፡ **ብምስትውዓል እምበር ብሃታ-ሃታ ናይ ወረቐት ኣናብር (paper tigers) ክንከውን የብልናን።**

ኣብ'ዚ እዋን'ዚ ኣብ ደምበ ተቓውሞና ናይ ወረቐት ኣናብር ፈቓድኡ ከም ቃንጥሻ ጎላዕላዕ ይብሉ ስለዘለዉ፡ መድረኽ ምስግጋር ጥራይ ዘይኮነስ፡ መድረኽ ምጽራይ'ውን ከም ምኽኑ ምግንዛብ ከድልየና ኢዩ። ብሓደ ወገን እቲ ንኣሽሓት ተስፋ ናይ ዓወት ዝሃበ፡ ምንቕናቕ ነብሪ ጌልጌል ኤርትራ (መንእሰይ ኤርትራ) **ይኣክል** ዝበንዴርኡ ከምበልብል ከሎ፡ ኣብ ቅድሚ'ዚ ንነዊሕ ግዜ ዝተጻዕሮን እንቋዕ ድሓን መጻእካ ንብሎ ዘለናን ሃልሃልታ ናይ ቃልሲ ድማ፡ ቍጽሪ ዘይብሉ ናይ

ስልጣን ምምዕዳውን ሃንቀውታን ፖለቲካዊ ሽፈድፈድን ይርአ ምህላው፡ ገደብተውዕል ሃሰስ ኢሉ ዝስእኖ ኣይኩነን።

ኣብ ኩነታትና፡ ታሪኽ ሰውራና ኣብ ግምት ብምእታው፡ ንክልተ ሰለስተ ወለዶ ዝኣክል፡ ነባራት ተቓለስቲ ኤርትራውያን፡ ንሃገራዊ ደሞክራሲ ብናይ ብዙሕነት ሓድነት መስፈሪ ክርአ ኹሎ፡ ክንዕወተሉ ኣይክኣልናን። ራኢ ብዘለዎ ኣገባብ ደሞክራሲያዊ ቃልሲ ክነካይድ ብዘይ ምክኣልና ክኣ፡ ክሳብ እዛ ክልኢት ኢዚኣ፡ ኣብ ፖለቲካዊ ጋዕ ገልጠምን ኩሉ ኣሉታዊ ውጽኢታቱን ንርከብ።

ሕቋን ናይ ቃልስና፡ ኣብዚ እዋን’ዚ ፖለቲካዊ ሓለፋ፡ ወይ ፍሉይ ኣወንታዊ ፖለቲካዊ ኣፍልጦ (positive political discrimination) ክንገብረሉ ዝግብኣና፡ እዚ ኤርትራዊ ነብሪ ጌልጌል ሓድሽ ወለዶ፡ ኣብ ታሪኽና ልዕሊ ዝሓለፉ ወለዶታት ዝያዳ ዝተበደለ፡ **ይኣክል ዝብል ቀንዴል ናይ ቃልሲ ኣልዒሉ ዘሎ ኢዩ። ነዚ ወለዶ’ዚ ለህመታዊ ደገፍ እንዳሃብካ፡ ቀቅድሚኡ ጸጽብጦኽ ሒዝካ ተብ-ተብ ምባል ትሕዞ ጸኒሓዊ መቐጸልታ፡ ሃላሊ ፖለቲካዊ ንድዮት’ዩ።**

ቀዳሞት ወለዶታት ዝተቓለስናዮ እኳ ብቐሊል ዘይግመትን ኣቃሊልካ ዘይርኣን እንተኹን፡ ደሞክራሲያዊ ንድዮት ስለዘጠቓልል፡ እና-ሰዕ ኣደዳ ገዛእቲ ሓይልታት ከም እንኸውን ገይሩና ኢዩ። ሕጂ ክኣ እንሆ መልክዑ ብዝቐየረ ናብ ዝበኣሰ ሓድሽ ጥበብ ናይ ዘመኑ ውዕል (deal of the century) ዝብሃል ዘሎ፡ ከም እንገለታዕ ገይሩና’ሎ። ኣብዚ ኸምዚ ዝኣመሰለ ረቂቕ መድረኽ፡ ብኣረጊት ሜላ፡ ናይ ወረቐት ቅድድም ዘይኩነስ፡ ብሓድሽ መንፈስ፡ ብሓድሽ ሕልና፡ ብሓድሽ ወለዶ (**ይኣክል**) ንፖለቲካዊ ውራይና ከነተኣናግድ መድረኽ ክጠልበና ኹሎ፡ ክንሰምዕን ብተግባር ከነረጋግጽን፡ ቀዳሞት ዘበልና ድሉዎት ክንከውን ንጥለብ። **ዓወት ምእንቲ ክረጋገጽ፡ ቀረብ መስ ጠለብ ቀጥታዊ ዝምድና ክህልዎ ይግባእ።**

መንእሰይና ማለት ህዝባዊ ምንቅስቓስ ይኣክል፡ ንኹሉ ተኣማንነት ዝጎደሎ፡ ባዕላውን ጉጅላውን ኣተሃላልዎና፡ ክጠራንፈናን ስሕበተ-ቃልሲ (ካላሚታ ወይ ማግነት) ክኸውን ዝክእል፡ ኣድህቦ ክንገብረሉ ዝግብኣናን፡ ንናይ ዘመኑ ውዕል ናይ ዘመኑ መኸተ ዝኹነና፡ ከም መተዓዖይ ናይ እንበጽሖ ዕላማ፡ ዘዋጽኣና መሰልል ኢዩ።

እዚ ዘለናዮ መድረኽ፡ ተጠርጣሪ መድረኽ ከም ምኒኑ መጠን፡ ከምዚ ይግበር ኣሎ፡ ከምዚ ይበሃል ኣሎ፡ ይወዓዓሉልና ኣለዉ፡ ዝብሃል ትሒምሒም እንተተሰምዑ፡ እንተውሓደ ካብ ረቂቕ ምናልባትነት (abstract possibility) ሓራ ዝወጽእ ኣበሃህላ ኣይኮነን። ብግህዶ'ኪ ሰንኩፍ ኣቀላልሳ ንዕዘብ ዘለናስ፡ ብትሕተ-ባይታ ንኸካየድ ኣብ ፖለቲካዊ ሕጻታ እንታኣተዉ፡ ከም ትኣምራት ክውሰድ የብሉን።

ሰፊሕ ምንቅስቃስ ይኣክል፡ ተመኩሮ የብሉን፡ ምሁራት የብሉን ክብሃል ንሰምዕ ኢና። ብዘዕባ ምሁራት እንተድኣ ኩይኑ፡ ኣበር ዘይብሎም ብቑዓት፡ ንግዳማዊ ምስ ውሽጣዊ ተበግሶ ከተኣሰስሩ ዝኸእሉ፡ ዝኣኸሉ ዝመስሉ ኣለውና። እዚ ከምዚ ዝኣመሰለ ግጉይ ቀቢጹ-ተስፋዊ ወይ መንጣሊ ኣበሃህላ፡ ክንዲ ናብ ምትብባዕ ናብ ምዝንባዕ ዝዘዘወ፡ ኣገልግሎት ዘይብሉ መልእኽቲ ኢዩ። ተመኩሮ ብዝምልከት ጉዳይ ክኣ፡ ካብ ተመኩሮ የብሎምን ኢልካ ምንእኣስ፡ ተመኩሮ ምልጋስ ዝቐለለ ስለ ዝኸነ፡ ኣበሃህላና ከነመዓራሪ ይግብኣና። ብዙሓት ካብ ናተይ ወለዶ ምሁራት'ውን፡ ነዚ ሓድሽ ወለዶ ክጓስዩን ክምልምሉን ድሉውነቶም ብንጹር መርገጽ ፍቓደኛታት ምኒኖም ዝሕብሩ ኣይተሰእኑን።

ብዕምቁት ክንመራመር እንተኸንና ክኣ፡ ከምቲ ማርቲን ሪስ (Lord Martin Rees) ኣስትሮኖማዊ ዝበሎ “ ኣብ መስርሕ እተመዝገቦ ምዕባሌ፡ ንኸህሉ ዝኸእል መሰናኸል ክትቅበሎ ኣለካ” (ሐርፋፍ ኣተረጓጎማ ናተይ)። መድሃኒቱ ሓሲብካዮን ገሚትካዮን ምጽናሕን፡ መፍትሒኡ ክኣ ሃሰስ ምባልን ኢዩ። ብቐሊል መረዳእታ፡ ማይ ክሃርም ትምህላል እንተድኣ ኩንካ፡ ለኸኪማ ውሕጅ'ውን ከኸትል ከምዝኸእል ትግምት'ሞ፡ “ውሕጅ ከይመጸ መንገዲ ውሕጅ ጽረግ” ዝብል ምስለ ቀዳሞት ንኸትጥቀም ድሉው ትኸውን ማለት'ዩ።

ቍሩብ ክውስኸሉ እንተድኣ ኩይነ፡ ሎሚ እቲ ኣዚዩ ህቡብ ሓረግ ኩይኑ ዘሎ፡ **መድረኽ ምስግጋር** ዝበሃል ኢዩ። ዳርጋ ብምሉኣትና ኣብ ደምበ ተቓውሞ ዘለና ክንብሎ ንውዕልን ንሓድርን ኣለና። ዘይሓንጠጥናዮ ወረቓቕቲ'ውን የለን። **እንተኸነ ግን ህቡብነት ሓቅነት ማለት ኣይኮነን** popularity does not mean reality። እዚ ማለት ብሓቂዶ ኣብ መድረኽ ምስግጋር በዲሕና ኢና? ይኣክል ኣብ ውደባ ገጹ ክሰጋገር ኣብ መስርሕ ፋሕተርተር እንዳበለ ኸሎ፡ ዓቕምታትና ኣብኡ ክንዲ ዘኸንዕ፡ ኣብ ወረቓቕቲ ንውዕልን ንሓድርን'ሲ ነየናይ ውደባ ክኸናና ኸን ይኸውን። ንዝነበረና ዓይነት ውደባ እንተድኣ ኹይኑ፡ ዝነበረና ሂወት ዝርሳዕ

አይመስለንን። ስለዚህ ቅደም-ተኸተል (priorities) ከይባላቸውና መጥንቃቄ ከድልየና ኢዩ። ውጽኢት ውደባ ይኣክል ንኹሎም ሰነዳት ከመይን ምዓስን ከምዝጥቀመሎም ክእውጃልና ኢዩ። ስለዚህ ሰነዳት ምድላው ክዳለዉ ይኸእሉ ኢዮም። ግዜን ቦታን ናይ ውደባዊ መስርሕ ግን ከጻብቡ ዮብሎምን።

እዚ ተተሓሒዝናዮ ዘለና ኣገባብ ቃልሲ፡ ኣብ ምንቅስቃስ ይኣክል ይኹን፡ ኣብቲ ኻልእ ናይ ነባራት ውደባታት፡ ኩሉ ዝኣትዎ ወይ ኩሉ ዝርከቦ ኣብ ዝብል መርሖ ዝተመርኮሰ ኩይኑ'ሎ። ከም ዘረባ ማሕረ፡ ወይ ጽቡቕ ክኸውን ከሎ፡ ከም ቃልሲ ግን፡ ዕረ'ውን ዘተሓወሶ ምኽኒ ክርድኣና ኣለዎ። ብተመኩሮ ክምዘን ከሎ፡ ባይቶ ኣዋሳ ኣብ ምንታይ ሓደጋ ከምዝወደቐ ተማሂርናሉ ንኸውን። ኩሉ ዝኣትዎ፡ ኩሉ ዓይነት ሽግር ኣለዎ። እንተኹን ግን እቲ ዘለና ኣጋጣሚ ንሱ ኩይኑ ካብ ተረኽቦ፡ ምርጫና ኩሉ ዓይነት ጥንቃቄ ናይ ምጽራይ ምግባር እንተዘይኩይኑ ካልእ ዕድል ዮብልናን።

ኣነ ምንቅስቃስ ይኣክል እዚ ሓደጋ'ዚ ከምዘጋጥሞ ይርኣየኒ ኢዩ። ግን ካብ ተመኩሮ ብምግንዛብ፡ ከምቲ፡ ኣብ ላዕሊ ዝጠቐስክዎ፡ ነቲ ሓደጋታት ኣቐዲምካ ብምጥንቃቄ፡ ብናይ ቃልሲ ውሕልነት ክሕለፍን ክግጠምን ኣለዎ ። ኣብዚ ከም'ዚ ዝኣመሰለ ወድዕነት ስለዘለና፡ መንገዲ ኣድጊ ክንከይድ ከድልየና ኢዩ። ቀደም መንገዲ ኣድጊ ኪድ መርገም'ዩ ነይሩ። ኩለል በል ማለት'ዩ። ኣድጊ ከይተጻዕነ ይዘልል ኢዩ። ምስ ተጻዕነ ግን፡ ተጎረቢሱ ምእንቲ ከይወድቕ፡ ብጥጡሕ መንገዲ ዋላ ይንዋሕ፡ እንዳተጠዋወዮ ኢዩ ዝኸይድ። ስለ'ዚ እዚ ህዝባዊ ምንቅስቃስ ይኣክል ክኣ፡ ብዙሕ ናይ ቃልሲ ሕልኻልኻ ስለዘለዎ፡ ንትርጉም መንገዲ ኣድጊ ካብ መርገም ናብ ምርቓቓ ቀይርና ክንጥቀመሉ ከድልየና ኢዩ።

ብዝተረፈ፡ ኣከያይዳና ተብ-ተብ እንተድኣ ኩይኑ፡ ናብ ዝነበርናዮ ጥራይ ዘይኩነስ፡ ናብ ካብኡ ዝገደደ ናይ ዘመኑ ውዕል ዝበልናዮ'ውን ከይንሸመም ዮፍርህ ኢዩ። ቀደም መንእሰያት ተምሃሮ ከለናስ፡ ናይ ኣባ ገብረሃና ዛንታ ንመሃር ኔርና። ኣባ ገብረሃና ናይ ቅኔ ሰብ ኢዮም ነይሮም። ሓደ ምዓልቲ፡ ኣባ ገብረሃና ናብ ሓደ ዓዲ ተዓዲሞም ክገኹ ኸለዉ፡ ውሕጅ ሰጊሮም ምስ ኣተዉ፡ ውራይ ስለዝነበረ፡ ስዋ ይዕደሉ'ሞ፡ ወዮ ስዋ ጥዕም እንተበልዎ፡ ማይ ኩይንዎም ኣይደፈሩዎን። ወዮም ገዛ፡ ኣባ ገብረሃና ስተዩ'ባ እንተበልዎም፡ “ይሄማ ዮዋልንበት ኣይደለም እንዴ” እዚ ድኣ ዝወዓልናሉዶ 'ይኩነን! ኢሎሞም ይብሃል። ስለዚ ዝነበርናዮ ዘኪርና፡

ንድሕረት ከይንምለስ፡ ምስ ይኣክል ደው ኢልና፡ ዋላ ይንዋሕ ዘዋጽኣና መንገዲ ንምረጽ።

ይኣክል ኣብ መስርሕ ናይ ቃልሲ ክዕንቀፍ ዝነበረን ዘሎን ኢዩ። እንተኹን ግን ኣብ መንጎ ኣካላዊ ስንክልናን ፖለቲካዊ ስንክልናን (physical and political disability) ዘሎ ፍልልይ ኣዳቕቑ ምእንቲ ክርድኡ፡ እቶም ቀዳሞት ኣብ ጌድኑ ደው ኢልና ክንረድኡ ይግባእ። ነቲ ኹሉ ኣብ ሰውራና ዘጋጠመና መስዋእቲ፡ ስንክልና፡ ስደት ተዘንጊዑ ዘይኮነስ፡ ህዝብና ምእንቲ ነጻነት ሃገሩ ተቐቢሉዎን ብጓይላ ኣሰሪዩዎን ኢዩ። ነቲ ኣብ ውሽጡ ተሸጉጡ ዝነበረ ፖለቲካዊ ስንክልና ግን፡ ልዕሊ ዓቕሙ ከይኑ ስለዝዘንግዎ፡ ዘይሓሰበ ረኺቡ፡ ኣብ ዘይወጽእ ናይ ሓዘን ዓዘቕቲ ተሸሚሙ፡ መዋጽኦ ጨኒቑዎ ይርከብ ኣሎ። እቶም ነቲ ፖለቲካዊ ስንክልና ከነለልዮ ዝግብኣና ሕድርና ስለ ዘጉደልና፡ ሕጂ ንዝፈጠርናዮ ናይ ቃልሲ ሃጓፍ፡ ነዚ መንእሰይ ምድጋፍ፡ ነብሰ ነቕፊታ ተቐቢልና፡ ንምንቅስቓስ ይኣክል ደው ክንብል ከም ሃገራዊ ካሕሳ ክንወስዶ ይግባእ።

ብዝተረፈ ዝተቐረበ ምኣዲ እንዳሃለወ ኹሎ፡ እምባ ገዲፍካ ናብ ኩጀታት ወይ ንኣሸቱ ኩርባታት ምውራድ፡ ናይ ቃልሲ ኣድህቦ ዝጎደሎ ምኳኑ ንፍለጥ። ስለዚ ከምቲ ኣብ መጽሓፍ ቅዱስ ተጠቐሱ ዘሎ፡ ኤሳው ንሓዉ ያእቆብ፡ ምርቓ ናይ ኣብኡ ምስ ወሰደሉ፡ በክንቱ ጻጫኩ፡ ማለት ንብላሽ ደኺመ ዝበሎ፡ ንኸንቱ ከይንደክም መንገድና ንፍለጥ። ብተወሳኺ፡ ከምቲ ቻርለስ ኮቾ (Charles Koch) “To admit mistakes is crucial to success” ማለት ጌጋኸ ምእማን ሕምብርቲ ዓወት ኢዩ ዝበሎ፡ (ኣተረጓጉማ ናተይ) ጌጋና ምእማን ወሳኒ ተራ ናይ ዕላማና ምኳኑ ንረዳእ። ኣብ ርእሲኡ፡ ቻርለስ ኮቾ እንደገና፡ “I rather live for something than die for nothing” ማለት፡ ካብ ንብላሽ ካብዛ ዓለም ዝፍለ፡ ንገለ ረብሓ ምንባር እመርጽ ዝበሎ፡ ዘርብሕ ምእንቲ ክንገብር ነሂወት ንድለያ።

እምበኣር ከምቲ ኣብ ኣርእስተይ ዘሎ፡ ደሞክራሲ ኣብ ሓደጋ ምእንቲ ከይትኣቱ፡ ንኹሉ ናይ ውሽጥናን ናይ ዘባናን፡ ናይ ዓለም ለኸዊ ኩነታትናን፡ ማለት ናይ ዘመኑ ግሎባላዊ ሓድሽ ጥበባዊ ውዕል ተገንዚብና፡ ብግሉጽነት ምስ ይኣክል ንመርኽ። ኩምራ ናይ ሰነዳት ዘይኮነስ፡ እቲ ንሰነድ ዝቐርጽ ናይ ሰባት እንታይነት፡ ናይ ቃልሲ መንነት፡ ብታሪኽ ዕግበት ክንረኽበሎም እንኸእል

ምሩዳት ተቻለስቲ፡ ካብ ከስዐ ምንቅስቃስ ይኣክል ከም ዝውለድ ክንገብር ኣለና። ምእንት’ዚ ኢና ንይኣክልን እዋናዊ ማዕበሉን ክንከናዥኖ ዝግብኣና። **ታሪኽ ናይ ሕብረተ-ሰብኣዊ ምዕባሌ መስትያት ስለዝኹነ፡ ብዘይ መስትያት ከይንቃለስ ንጠንቀቕ። “ለባም ተወከስ ባለ ተመርኩስ”** ይበሃል ኢዩ። ታሪኽ ክኣ ብሰባት ኢዩ ዝስራሕ’ሞ፡ **ታሪኽ ተወከስ፡ ባለ ተመርኩስ** ኢልና’ውን ምስ ክውንነትና ከነዛምዶን ከንጥቀመሉን ንኸእል ኢና።

ብዝተረፈ ንይኣክል፡ ነብሪ ጐልጐል ኤርትራ፡ ኣብ መገሽኡ ከይዕንቀፍ፡ ከይደናገር፡ ብዳይ ክረክብ፡ መጋይሽቲ ክመርጽ ስለ ዝግባእ ብ 2013 ዝደረሰኩዎ ንገረኒ ንመን ተሓዲኽ ትብል ግጥመይ ምስ ገለ ጽገና ኣሰንዖ ናይ ሎሚ መልእኽተይ ክዘዝም ኢዮ።

ንገረኒ ንመን ተሓዲኽ?

ኣንታ ጅግና ኣምበሳ በረኽ
ንገረኒ ንመን ተሓዲኽ?
ንገረኒ....

ምሕዳይሲ ተሓዳ ጽቡቕ ትምኒት
ጥንቃቕ ግን ግበር ካብ ዕንቅርቢት
ይሕነና ኣለዎ ኩለን ይቕኑና
ከይዓብጣኽ ወይዘሮ ጽገና
ምስ ጸገመን ኢዮን ምስ ሕማመን
ጽንሕ ኢለን ናብ ሰብኣይ ቀደመን

ልቢ ግበር መንጸሳዊ ኤርትራ

ነታ በቕሊ ህበይ ከይትሰራ

ንገረኒ.....

ይብላ'ለዋ የማን ጸገም ሆይ-ሆይ

ዲላመን አይከደን ናይ ብአምሆይ

ሒዝካ ካብ መጻእካ ወርቂ ሽቦ

አጻብዕ ናይ መን'ያ ትርከቦ

ብሽም ኩሕሊ ጽብቕቲ ከይትብላ

ማይ አቕብል ትሓጸቢ በላ

ብሽም ቊኖ ከይትአቱ 'ብ ጌጋ

ሳዕሪ'ኮ ይርከብ'ዩ ኣብ ዕዳጋ

ንገረኒ.....

ወለዶ ተስፋና ወራስ ዓራት

እዮ-እዮ ኩይኑ ጥቓ ልዳት

እዚ ምሽረይ ኣብ ልብኽ 'ሕድሮ

ታሪኽ ኣሎ ኣነ ዝዝክሮ

ዋዛ ከይመስለካ መርዓ ሃገር

ልብኽ ደርቢኽ ከይትቋጸር

መርዓ እንተደሌኽ ለጋብ ሽቦ

ኣብ ሕጻ ተጠንቀቕ ብዓንተቦ

ንገረኒ.....

ተማል ትማል እዚ ኹሉ ከደብደብ

ህግደፍ ገዲፎሞ ብዛዕባ ዶብ

ወያኔ ወያነ ንጉሆ ምድሪ

አበይ ድኣ ከይ ድሕሪ ቀትሪ?

ሕጂ ዘብዘብ ከይኑ ንኢትዮጵያ

ወዮ መዝሙር ሓሶት ድሮ በልያ

አንታ ወዲ ጅግና ወዲ ሰውራ

ዶብ ዘይብላ ክተከውን ኤርትራ!!!!

ንገረኒ.....

ቃል ኪዳን እኮ'ሎ ባይታ-ባይታ

አጻልሚትካ ናይ ምስጢር ሸመታ

ሰብ ቀዳሞት ክንደይ ዘይርኣና

ብዙሕ ኣሎ ኣብ ጽላት ልብና

ኣላሻውያን ጥላም ዝተበትኮም

ግምጥል-ግምጥል ከረውረው ኣመሎም

እምቢ ይብሉ'ሞ ጽንሕ ኢሎም ሕራይ

ኣብ ኣፍ ልዳት ትበላሽ ውራይ

ንገረኒ.....

ትኽ ኢሎም ዘይከዱ ጎቦ-ጎቦ

ከየታልሉኝ ሂቦም ጉቦ

ነሱ'ከዩ ዘብከዩና ቀደም

ሕጂ ድማ ካልአይ ከይድገም

ይቆዳያ 'ለዋ ዕስለ 'ንስቲ

መነን'ያ ንዓኝ መናብርቲ?

ጽቡቕ ደርጊ ስኒ መሊኡ 'ሎ

ብፍሽኽታ ጥልመት ከይትዕሎ

ንገረኒ.....

እንተ አቲኸያ መርዓ ሓሶት

ጥራይካ ትተርፍ አብ ምልሶት

ከይትዕንቀፍ ከይትብል ደርገፍገፍ

መርዓ እንዳሓሰብካ ከይትዝረፍ

ተረር'ዩ መድረኹ አለልዮ

አይተረፈን ገና ዘበን ዋህዮ

ጥራይ ኢድካ ገዛ ከይትምለስ

እሾኹ ነጊፍካ'ዩ ፍረ በለስ

ንገረኒ ንመን ትሓዲኽ

ረጋሕ ከይትረገጽ ክንዲ ሸኽ

ብሃብታምካ ከይትኸውን ድኽ

ዕንቅፋት ከይህሉ ኣብ ኣፍ ደገ

ሕርኽራኽ ከይህሉ ዝተዘርገ

መንገድኻ ፍለጥ ዝተጸርገ።

ኣብ መወዳእታ፡ ኣብ ስሳታት ተምሃሮ ከለና፡ ፕረዚደንቲ ከነዲ ምስ ተዓወተ ካብ ዝሃበ መደረ ክጠቅስ ፍቕዱለይ።

“We observe to-day not a victory of party, but a celebration of freedom symbolizing an end as well as a beginning, signifying renewal as well as change. To those who live in huts and villages, we pledge our best efforts, help them help themselves etc...” ዝምድናዊ ትርጉም እንሆ፡- እዚ ሎሚ እነብዕሎ ዘለና ዓወት ናይ ፓርቲ ኣይኮነን። የግዳስ ፊስታ ነጻነት ኮይኑ፡ ንመወዳእታን መጀመርታን ዘመልክት፡ ከምኡ ድማ ንምሕዳስን ለውጥን ዝእምት ኢዩ። ነቶም ኣብ ኣጻዲን ቊሽታትን ዝነብሩ፡ ነብሶም ምእንቲ ክሕግዙ፡ ክንሕግዞም ዝለዓለ ዓቕምና ንብጅ፡ ወዘተ... ኣገዳሲ ጥቕሲ ኮይኑ ስለዝረኽብክዎ፡ ንሕና ኽኣ ንምንቅስቓስ ይኣክል ነብሱን ህዝቡን ንኸረድእ ንርድኣዮ።

ክሳብ እንደገና ንራኹብ፡ ስናይ ቅነ፡ ረድኢ ክፍለ (ባሻይ)